

Pr Ines Metsalu-Nurminen
Riigikontroll
riigikontroll@riigikontroll.ee

Teie 07.07.2021 nr 2-1/80060/27

Meie 06.08.2021 nr 1.1-29/21/811

Vastus märgukirjale auditi „Riigi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“ tulemuste kohta Kaitseministeeriumi valitsemisalas

Austatud peakontrolör

Oleme tutvunud märgukirjaga „Riigi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“ tulemuste kohta Kaitseministeeriumi valitsemisalas.

Täname auditi läbiviijaid hea koostöö, asjakohaste tähelepanekute ning soovitude eest.

Alljärgnevalt edastame Kaitseministeeriumi, Kaitseväe ning Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ühised vastused ja selgitused märgukirjas esitatud soovitudele.

1. Põhivara raamatupidamise seis ei ole jätkuvalt võrreldud põhivara analüütilise registriga

Nõustume, et olukord Kaitseväe põhivara arvestusega ei ole ideaalne ning see tekitab olukorra, kus varade ülevaade ei ole riigi tasemel üheselt jälgitav. Kinnitame, et teema lahendamisse on valitsemisalas tõsiselt suhtunud ning sellesse intensiivselt panustatud. Põhivarade registri korrastamine Kaitseväe süsteemis (MS DAX) toimub Riigikontrollile tutvustatud graafikus, seisuga 06.08.2021 on registrisse kantud 86% enne 2021. aastat soetatud põhivara andmetest. Põhivarade sisestamine tähtaeg Kaitseväle on 31.12 2021. Alates 2021 soetatud põhivara on sisestatakse juba uude registrisse. Seega on 2022. aasta algusest Kaitseväe põhivara erinevates registrites täies mahus võrreldav ning pikaajaline vajakajäämine saab lahendatud.

2. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus on tasunud 11 miljonit eurot ettemakseid, ilma et tal oleks selleks vajadust ja kohustust

Riigikontrolli soovitus Kaitseministeeriumi kantslerile: mitte tasuda ettemakseid, mida ei ole kokku lepitud, ja järgida arvete tasumisel maksetähtaegu.

Vastus: Nõustume Riigikontrolli soovitusega vältida võimalusel ettemaksete tegemist ning järgida maksetähtaegu.

3. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja Kaitseväe ostmise ja vara arvelevõtmise protsess ei taga vara õiget raamatupidamises kajastamist

3.1. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja Kaitseväe tehingute väärtustes esineb vigu

3.2 Kaitseväe majandamiskuludes oli kajastatud põhivara ja ettemakseid ning põhivarades majandamiskulusid

3.3 Mitmed põhivara soetused ja tehtud kulud on raamatupidamises ning eelarve täitmises arvestatud vales perioodis

Riigikontrolli soovitused Kaitseministeeriumi kantslerile: koostöös Kaitseväe ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega

- parandada Kaitseväe ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse omavahelises infovahetuse tööprotsesse, et tagada tehingute õige ja õigeaegne kajastamine;
- esitada raamatupidamisele kaupade ja teenuste maksumuste ning nende kättesaamise kohta õige ja õigeaegne info.

Vastus: Pöörame edaspidi asutustevaheliseke infovahetusesse, selle õigeaegsusesse ja sujuvusse veelgi rohkem tähelepanu, vajadusel uuendame vastavaid tööprotsesse.

Raamatupidamisliku info õige ja õigeaegse kajastamise teemal on valitsemisala juba teinud parendus ning Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus on võtnud kasutusele mitmeid meetmeid varade arvelevõtu protsessi parandamiseks. Lepingute sõlmimisel pööratakse varasemast enam tähelepanu lepingu detailidele ka raamatupidamisarvestuse vaates. Lepingusse lisatakse detailsem ülevaade hangitavate varade/tööde maksumusest, valmimise ja üleandmise ajaraamist ning tasumise tingimustest. Tööde akteerimisel ja kauba vastuvõtmisel jälgitakse täpsemalt, et tööd oleksid lõpetatud või kaup realselt kätte saadud.

4. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja Kaitseväe põhivarade inventuuris tuvastatud kasutuskõlbmatud varad jäeti maha kandmata

Riigikontrolli soovitused Kaitseministeeriumi kantslerile: koostöös Kaitseväe ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega tõhustada infovahetust ja tööprotsesse, et kasutuskõlbmatud varad kantaks arvestusest välja, kui need on tunnistatud kasutuskõlbmatuks.

Vastus: Varade arvestuse tööprotsessi juhendid on kehtestatud nii Kaitseväes kui Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses. Edaspidi jälgitakse täpsemalt, et varade mahakandmine toimuks samas arvestusperioodis, kui tuvastati nende kasutuskõlbmatust.

Samas peab arvestama, et Kaitseväes on varasid, mille iseloomust tulenevalt peab nende hävitamine toimuma samaaegselt mahakandmisega. Kasutuskõlbmatuks tunnistatud vara õiges majandusaastas arvestusest välja viimiseks hakkab Kaitsevägi edaspidi vara MS DAX põhivara moodulist välja kandma samal kuupäeval selle mahakandmise kajastamisega SAP-is. Kuni vara lõpliku hävitamiseni võtab Kaitsevägi selle varuna arvele varude moodulis.

5. Kaitseväe põhivara parenduste arvelevõtul ei jälgita, et alamvarade kasutusega ei ületaks peavara eluiga

Riigikontrolli soovitus Kaitseministeeriumi kantslerile: koostöös Kaitseväega tagada, et alamvarade parenduste arvelevõtul ei ületaks neile määratud eluiga peavara eluiga, ja vajaduse korral pikendada peavara eluiga.

Vastus: Oleme nimetatud probleemist teadlikud. Puudus tuvastati Kaitseväes SAP-s arvel olevate varade kogumite kontrollimisel. Viga parandatakse põhivarade arvele võtmisel MS DAX põhivararegistris, mis tagab tõhusama kontrolli varade kasutusea üle.

6. Kaitseministeerium on jätkuvalt Kaitseleidule antud põhivara sihtfinantseerimist kajastanud antud tegevustoetusena

Riigikontrolli soovitus Kaitseministeeriumi kantslerile: tagada, et antud toetusi planeeritakse ja kajastatakse eelarves ja raamatupidamises, lähtudes selle majanduslikust sisust.

Vastus: Nõustume Riigikontrolli soovitusega ning kajastame alates 2021. aasta Kaitseliidu toetuslepingust investeringutoetused põhivara sihtfinantseerimisena.

7. Info kõigist võetud kohustustest ei jõua raamatupidamisse õigeaegselt

Riigikontrolli soovitus Kaitseministeeriumi kantslerile: tagada, et potentsiaalseid kohustusi ja nende realiseerumise tõenäosust hinnatakse ning sellekohane info edastatakse operatiivselt raamatupidamisele.

Vastus: Nõustume Riigikontrolli soovitusega, vajadusel vaatame üle valitsemisala vastavad tööprotsessid.

8. Kaitseministeeriumi programmidokumendid ei ole kinnitatud õigeaegselt

Riigikontrolli soovitus Kaitseministeeriumi kantslerile: kinnitada ja avalikustada valitsemisala programmdokumendid.

Vastus: Nõustume Riigikontrolli soovitusega.

Kaitseministeeriumi kinnitatud riigieelarve täitmise aruandes on esitatud infot, mis on ministri poolt kinnitamata

Riigikontrolli soovitus Kaitseministeeriumi kantslerile: korraldada tööprotsessid selliselt, et oleks tagatud riigieelarve täitmise aruande ja tulemusaruande ning neis esitatud info alus eks olevate dokumentide õigeaegne kinnitamine.

Vastus: Oleme nõus Riigikontrolli soovitusega. 2020. aasta riigieelarve täitmise aruanne, tulemusaruanne ja nendega seotud dokumendid tuli 2021. aasta kevadel esmakordselt koostada tegevuspõhise eelarve vaates, millega seotud meetodilised ja tehnilised puudujäägid osutusid riigiüleltselt suuremateks ning nende lahendamine keerukamaks ja aeganõudvamaks, kui oskasime eelnevalt tööprotsesside korraldamisel ette näha.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kusti Salm

Kantsler

Inga Urke 717 0175

inga.urke@kaitseministeerium.ee